

Beleidsregel openstellingsbesluit nsw 1928 gepubliceerd

Het Openstellingsbesluit NSW 1928 is vandaag gepubliceerd in de Staatscourant.

Deze '[Beleidsregel openstelling van landgoederen](#)' bevat de regels waaraan een landgoed vanaf 1 januari 2021 moet voldoen, wil het in het kader van de Natuurschoonwet als opengesteld te boek staan. Ten opzichte van de nu nog geldende *Aanschrijving Openstelling* uit 2007 bevat het besluit een aantal voor de landgoedeigenaar welkome verduidelijkingen. Duidelijker wordt het onderscheid tussen de individuele wandelaar en groepen wandelaars die het landgoed schade berokkenen, het onderscheid tussen de individuele wandelaar en groepen wandelaars die overlast gevend gedrag vertonen en het onderscheid tussen de individuele wandelaar en hardlopers in georganiseerd groepsverband. Onderstaande tekst leidt u door de belangrijkste wijzigingen.

Het Openstellingsbesluit NSW 1928 is het sluitstuk van de set nieuwe regelgeving voor NSW-landgoederen die in 2013 is ingezet. Het is het laatste beleidsdocument in een set van drie, na publicatie van het Rangschikkingsbesluit op 11 september 2020 en de wijzigingswet NSW op 15 september 2020. Voor de FPG is de NSW een zodanig belangrijk dossier dat zij het onafhankelijke Molengraaff Instituut indertijd opdracht gaf onderzoek te doen naar nut en noodzaak van de NSW en ook naar de kosten van openstelling. Dit resulteerde in november 2014 in de publicatie '*bedoeld en onbedoeld gebruik van de Natuurschoonwet 1928*' van auteurs dr. Harm Bruggink en mr. Corine de Jong. Een publicatie waarmee de FPG het initiatief op dit onderwerp duidelijk naar zich toe trok, met het heden gepubliceerde Openstellingsbesluit als resultaat.

Het Openstellingsbesluit NSW 1928 tenslotte is ook los van NSW een belangrijk besluit, omdat de openstellingsregels die binnen andere natuursubsidieregelingen gelden vaak op deze NSW-openstellingsregels geïnspireerd zijn of er simpelweg naar verwijzen.

De belangrijkste wijzigingen

Vooraf

Allereerst benadrukt de FPG dat de openstelling vroeger al, en nu nog steeds, alleen geldt voor wandelaars. In de praktijk werd dat geheel anders ervaren, gelukkig is dat nu duidelijk geregeld, door het begrip wandelaar duidelijk te definiëren. De tot nu toe gehanteerde definitie van wandelaar moet u zien tegen de achtergrond van de verkeerskunde. Een wandelaar is dan ook een verkeersdeelnemer die geen vervoermiddel bestuurt. Daarmee is een wandelaar géén fietser, géén skateboarder, géén ruiter, géén bestuurder van een segway, en al helemaal geen persoon op of in een gemotoriseerd voertuig.

Dit gezegd hebbende, is er met de ministeries intensief overlegd over soorten wandelaars en het doel en de groepsgrootte waarmee zij naar het landgoed komen. Is het doel om van de rust te genieten en de natuur te beleven? Of zijn het doelen waarvoor het landgoed meer als decor fungeert, zoals sporten of de hond uitlaten. Het verband tussen een dagelijkse wandeling in de natuur en de volksgezondheid wordt steeds manifester.

De landgoederen zijn er met recht trots op dat zij van grote maatschappelijke waarde zijn, juist vanwege het gelegenheid bieden voor het ommetje en het zijn van gastheer voor het hardlooperdje van de individuele jogger. Dit gebruik is de laatste decennia enorm toegenomen, enigszins tot zorg van de landgoederen. Daarom hebben ministerie en FPG elkaar gevonden in een nadere inkadering van het begrip wandelaar, om het genoemde gebruik in goede banen te leiden.

Wandelen in grotere of kleinere groepen bij te verwachten schade aan het landgoed

De oude Aanschrijving Openstelling kende al een mogelijkheid om deelnemers aan grote evenementen, denk aan een avondvierdaagse, de toegang te ontzeggen, indien schade aan het landgoed te verwachten was. Daarvoor moest echter vooraf toestemming worden gevraagd aan de NSW-autoriteiten. Deze procedure was tijdrovend en het oordeel was er vaak nog niet op het moment dat het evenement plaatsvond. Deze toestemming is niet meer nodig; de landgoedeigenaar kan naar eigen oordeel wandelaars die deelnemen aan grote evenementen waarbij schade aan het landgoed aannemelijk is, de toegang ontzeggen. Ook is de grootte van de groep niet meer van belang bij de aannemelijkheid van schade. Dus zowel de avondvierdaagsewandelaars die door hun massaliteit schade aan het landgoed kunnen berokkenen, als een groepje wandelaars dat door hun gedrag de flora en fauna schade toebrengt, kunnen worden geweerd.

Wandelaars in groepjes en overlast gevend gedrag

Maatgevend voor het ontzeggen van de gastvrijheid aan grote groepen of kleine groepjes wandelaars was altijd de voorzienbaarheid van schade aan het *landgoed*, dus aan de *flora en fauna*. Nieuw is echter ook dat vanaf 1 januari 2021 groepjes wandelaars geweerd mogen worden bij te verwachten overlastgevend gedrag ten opzichte van mensen, dus bijvoorbeeld het intimideren van andere wandelaars.

Groepen en wandeltempo en wel of niet georganiseerd

Ook over het wandeltempo valt nog iets te vermelden. De wetgever maakt nu duidelijk dat het begrip wandelaar zich ook uitstrekt tot snelwandelaars, nordic walkers, hardlopers, trimmers of joggers. De uitzondering op de regel is dat zodra de hardlopers dit groepsgewijs en in georganiseerd verband doen, het landgoed dezen de toegang kan ontzeggen. Met georganiseerd wordt bedoeld dat men vooraf met elkaar afspreekt met een groepje het landgoed te gaan bezoeken om te gaan hardlopen, al dan niet vanuit een club. Natuurlijk gaat het landgoed idealiter eerst met de hardlopers in gesprek en wordt gezocht naar oplossingen. Maar komt men er niet uit, dan kan het landgoed 'nee' verkopen aan het hardloopgroepje, of gaan de hardlopers over tot individuele routes.

Wat blijft er nagenoeg hetzelfde

De openstelling betreft louter wandelaars, waarvan de definitie dus is aangescherpt. De openstelling beperkt zich voorts nog steeds tot de wegen en paden, en wel de wegen en paden die het landgoed op de openstellingskaart heeft ingetekend. Hierbij wordt de bekende minimale lengte van 50 meter per hectare bos en 25 meter per hectare overig terrein in acht genomen. Tevens zijn de paden gelijkmatig verdeeld over het landgoed alsook over de daarbij aangeleunde landgoederen en staan er openstellingsborden bij de ingangen van het landgoed die aan de openbare weg liggen. Nieuw is dat doodlopende paden niet meer zouden meetellen voor de padlengte, hierover heeft FPG nog contact met het ministerie. De erven van woningen mogen nog steeds tot één hectare worden uitgezonderd van openstelling. Met behoud van openstelling mogen voorts nog steeds natuurwetenschappelijk waardevolle terreinen worden afgesloten ter bescherming van flora en fauna, maar wel pas na goedkeuring van de NSW-autoriteiten. Voorts mogen landgoederen waar erg veel wandelaars komen nog steeds een openstelling op kaarten verzorgen, ook weer na goedkeuring van de NSW-autoriteiten en ook met behoud van de opengestelde status. De openstelling dient nog steeds plaats te vinden tussen zonsopgang en zonsondergang. Het afsluiten van een landgoed voor de jacht, schadebestrijding of populatiebeheer is nog steeds toegestaan gedurende zeven zelf te kiezen dagen per jaar. Ook het afsluiten van een landgoed als gevolg van een calamiteit kan nog steeds, maar dit moet wel gemeld en de NSW-autoriteiten toetsen achteraf. Duidelijk moet dan zijn dat de afsluiting plaatsvindt om naderend ernstig onheil te voorkomen of beperken. Op landelijk niveau kunt u hierbij denken aan de afsluiting van het landelijk gebied in 2001 als gevolg van de Mond- en Klauwzeerepidemie en recenter als gevolg van de coronacrisis en de drukte in de natuurgebieden. Maar ook individueel onheil valt hieronder. Tenslotte moeten honden nog steeds aan de lijn maar mogen ook aangelijnde honden worden verboden daar waar het pad door grasland loopt waar vee of grote grazers lopen. Dit laatste heeft als doel het vee van de pachter of de grote grazers te beschermen tegen de parasiet *Neospora caninum*, die vroeggeboortes bij deze dieren kan veroorzaken.

Voor meer info: www.grondbezit.nl